

PARAGRAFTA ANLAM - 1

Klasik öyküden kastımız; giriş, gelişme, sonuç bölümlerinin olduğu düğüm, çözüm ilişkisinin bulunduğu metinler midir? Böyleyse biçimsel kalıplardan söz ediyoruz demektir ki hiçbir yazımda biçimsel kalıplardan yola çıkmadım. Tam tersine onları kırmak, ortadan kaldırmak, yerlerine yeni biçimler, bana özgü yaklaşımlar oluşturmaya çalıştım. Bu anlamda sanatın sonsuzluğunu ve sınırsızlığını da göz ardı etmeden klasik öykü diye bir nitelemenin geçerli olabileceğini sanmıyorum. Ancak bizden önceki yapı taşları vardır ve işimize yarayabilir.

1. Aşağıdakilerden hangisi böyle konuşan bir yazarın özelliği değildir?

- A) Klasik öykünün biçimsel kalıplarına bağlı kalmamıştır.
- B) Geçmiş edebiyatlardan yararlanılabileceğini düşünür.
- C) Sanatın sonsuz ve sınırsız olduğu fikrine karşıdır.
- D) Klasik öykü, diye bir nitelemeyi kabul etmez.

Senaryo metinleri bugüne kadar edebiyat eleştirmenleri tarafından edebî metinler sınıflandırmasına hiç dâhil edilmedi. Senaryo yazarlığı yazarlıktan bile sayılmadı. Kaç kişi Orhan Kemal'in senaryolarından haberdardır? Ortalama bir lise mezunu üç beş Orhan Kemal romanını sayar fakat kırkı aşkın senaryosundan birini bile söyleyemez. Dediğim gibi bu senaryonun bir edebî metin olarak değerlendirilmemesinden kaynaklanıyor.

2. Bu paragrafta aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Senaryoların tanıtıma ihtiyacı var mıdır?
- B) Senaristliğin Türkiye'de zayıf olmasının nedeni nedir?
- C) Senaryocular ve eserleri neden fazla bilinmiyor?
- D) Sizce senaryo metinleri neden edebiyat kitaplarında yer almıyor?

(I) Tiyatro hayatın bir örneğinin sahnede canlandırılmasıdır. (II) Çoğu zaman yaşadığımız veya yaşayacağımız bir durumu seyirci olarak izleriz. (III) Hem olaylara vereceğimiz tepkilerimiz netleşir hem de tecrübemiz artar. (IV) Kimi zaman tiyatro kötü olaylara bizi tanık ederek hayata bakışımızı değiştirir.

3. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) VI. cümlede tiyatronun insana yeni bakış açıları kazandırdığı dile getirilmiştir.
- B) III. cümlede tiyatronun insana deneyim kazandırdığı belirtilmiştir.
- C) II. cümlede tiyatronun faydası vurgulanmıştır.
- D) I. cümlede tiyatronun öznel bir tanımı yapılmıştır.

Tropik fırtınalar, yanardağ patlamaları gibi olaylar insanlar ve çevre için bazen çok yıkıcı olabiliyor. Ancak bu olaylar daha büyük felaketleri de önleyen nedenlerden, örneğin yanardağlarla dünyamızın içindeki basınç azalıyor ve daha büyük patlamalar engelleniyor veya tropik fırtınalar ısı dengesini sağlıklı ve şiddetli hava olayları engelleniyor.

4. Aşağıdaki olaylardan hangisi bu metinde anlatılanlarla örtüşür?

- A) Ali, uyanamadığı için kaza yapan otobüse geç kalmıştır.
- B) Ayşe, dersten kaldığı için özel hoca tutmuştur.
- C) Yusuf, hastalandığı için maç oynamaya gidememiştir.
- D) Ceylin, kekeme olduğu için okula gitmek istememektedir.

Çok varlıklı bir aileye mensup, anne babasının gurur kaynağı, en iyi okullarda okumuş, avukatlık diploması almış ve çok önemli insanlar tanıyan bir genç düşünün. Böylesine mükemmel koşullarda kişi başarısızlıkla tanışabilir mi? İşte, bu genç tanışmıştı. Babasının yardımını ve sosyal çevresini kullanmadan iyi bir avukat olarak kendini kanıtlamak istiyordu. Fakat mahkeme salonunda bıraktığı ilk izlenim korkunçtu. Büyük bir yenilgiye uğradı. Kendisini bitkin hissettiği bir anda, ondan çok daha kötü durumda olan insanları fark etti ve çözüm yolları düşünmeye başladı. Evet, ünlü bir avukat olamadı ama kendi felsefesini yarattı ve memleketini, Hindistan'ı, İngiliz egemenliğinden kurtardı. O genç, Mahatma Gandhi'ydi.

5. Bu paragrafın ana fikri aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Başarısızlığa uğradığımızda farklı bir alanla ilgilenmek bize iyi gelir.
- B) En zor durumlarda dahi vazgeçmeyip yaşama dair yeni amaçlar edinerek başarıya ulaşılabilir.
- C) Bakış açımızı değiştirmek bize yeni fırsatların kapısını açmayabilir.
- D) Yalnız kendi gücüne güvenen insanlar hayatta başarıyı yakalayabilir.

(1) Kitap, insanlardan çok daha sadık bir dosttur, demek yanlış olmaz sanırım. (2) Şöyle ki kitabı istediğiniz zaman, istediğiniz yerde yanınıza alırsanız, istemediğiniz zaman bir kenara bırakabilirsiniz. (3) Otobüste de kırlarda da minderde de yataкта da size arkadaşlık edebilir. (4) Gelişmiş ülkelerde kitap okumak yemek içmek gibi bir şey. (5) Uykunuz gelinceye kadar yanınızdan ayrılmayacak, uykunuz geldiği zaman da yatağınızın dibinde terk edilip kalmaya razı olacak tek arkadaş, kitaptır.

6. Paragrafta numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) 5. B) 4. C) 3. D) 2

PARAGRAFTA ANLAM - 1

7-10. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Hindistan'ın dünyadaki imzası Tac Mahal, Babür İmparatoru Şah Cihan'ın hanımı Mümtaz Mahal anısına o zamanki imparatorluğun başkenti olan Agra şehrinde, Jumna Nehri'nin kıyısında yaptırılmıştır. Bulunduğu şehrin birçok noktasından açıkça görülebilen Tac Mahal, Türk-İslam mimarisinin en önemli yapıtları arasında yer almaktadır. Tac Mahal, dünyada aşk için dikilmiş en büyük ve en güzel anıt olarak kabul edilir. Kubbe üzerinde altın bir alem bulunur. Türbenin beyaz mermerden dört minaresi vardır. Tac Mahal'in yüz binlerce akik, sedef ve firuze gömülü olan duvarlarında ayrıca 42 zümrüt, 142 yakut, 625 pırlanta ve 50 adet çok iri inci vardır. Dış tasarımındaki işlemler, mermerlerin içi oyulup, titizce kesilerek minicik taşların mermerlerin içine teker teker yerleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Tac Mahal, 1983'ten bu yana UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde ve dünyanın yedi harikası arasında yer almaktadır.

7. Verilen metinde Tac Mahalle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tac Mahal'in içinde birçok değerli taş bulunmaktadır.
- B) Tac Mahal dünyanın yedi harikası içinde yer almaktadır.
- C) Tac Mahal aşk için dikilmiş en büyük ve en güzel anıt olarak kabul edilmektedir.
- D) Tac Mahal'i her yıl çok sayıda turist ziyaret etmektedir.

8. Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Tac Mahal kimin için yaptırılmıştır?
- B) Tac Mahal nerede bulunmaktadır?
- C) Tac Mahal kaç yılda yaptırılmıştır?
- D) Tac Mahal'i kim yaptırmıştır?

9. Verilen metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir kavramın tanımına yer verilmiştir.
- B) Atasözlerinden yararlanılmıştır.
- C) Benzetme sanatından faydalanılmıştır.
- D) İkileme kullanılmıştır.

10. Verilen metinde kullanılan anlatım biçimi ve düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Açıklama - sayısal verilerden yararlanma
- B) Tartışma - alıntı yapma
- C) Tartışma - sayısal verilerden yararlanma
- D) Açıklama - tanık gösterme

- 1. Ancak dilin insanlar arasında iletişimi sağlaması, onun çok küçük bir yönünü ifade etmektedir.
- 2. Toplu yaşayabilmek için de aralarında birtakım ortak özelliklerin bulunması gerekir.
- 3. İnsan, diğer insanlarla toplu hâlde yaşamaya mecbur ve muhtaç olan bir canlıdır.
- 4. Bunun dışında dilin asıl işlevi, insanlar arasında doğal, duygusal ve ruhsal bağlar kurmasıdır.
- 5. Bu ortak özelliklerin oluşmasını sağlayan araçlardan biri dildir.

11. Yukarıdaki cümlelerle anlamlı bir metin oluşturmak için sıralama nasıl olmalıdır?

- A) 3 - 2 - 5 - 1 - 4
- B) 5 - 1 - 3 - 4 - 2
- C) 2 - 4 - 1 - 5 - 3
- D) 4 - 3 - 2 - 1 - 5

Son birkaç yıldır ülkemizde dizilerin popülaritesi hızla yükseldi. Diziler o kadar benimsendi ki sanki dizilerdeki olaylar gerçek, gerçekler de diziymiş gibi bahsedilir oldu. Bugünlerde yine tüm medya, yazılı ve görsel basın, magazinelle şekilde yeni dönem dizilerden ve oyuncularından bahsediyor. Bu düşük kaliteli dizilerde işlenen konular ise hep aynı: daha çok reyting için ihanet, zorbalık, ağalık, fakirlik-zenginlik, yalan, çarpık ilişkiler, intikam, vs. Tabii birkaç kaliteli dizi de var; güldürürken düşündürülen türden diziler.

12. Bu parçada aşağıdakilerden hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Kalitesiz dizilerin günlük hayatta önemli bir yerinin olmamasından
- B) İnsanların kalitesiz dizilere gereksiz yere rağbet etmesinden
- C) Dizilerdeki konuların seyirciyi artık fazla etkilemediğinden
- D) Güldürürken düşündürülen dizilerin seyircisinin olmamasından